

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

(16) Hüttenfeld über Lampertheim, Deutschland

180

Nr. 4 (33) 1961 m. balandžio 20 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

IŠ VOKIETIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Krašto Valdybos kultūrinės veiklos planai 1961 metais

Kaip jau anksčiau buvo minėta, PLB Vokietijos Krašto Valdyba kreipėsi į Pabėgėlių Ministeriją Bonnėje, prašydama didesnės paramos lietuvių Vokietijoje kultūriniams reikalams. Prašymas buvo palankiai išspręstas ir todėl susidarė galimybės įgyvendinti kai kuriuos kultūrinio pobūdžio projektus. Šiais metais, ypač vasaros bėgyje, numatoma aplankyti eilę lietuvių kolonijų su koncertais ir paskaitomis. Tikimasi, kad koncertinei daliai pavyks gauti šiuo metu Vokietijoje gyvenančią p-lę Liustikaitę.

Taip pat buvo padvigubinta tos ministerijos nuolatinė parama Vasario 16 Gimnazijai. Vietoj iki šiol skirtos metinės paramos DM. 12.000, 1961 metams yra skiriama DM. 24.000,-.

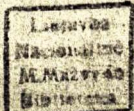
Europos lietuvių kunigų rekolekcijos ir pasitarimai Romoje

Tarp Velykų ir Atvelykio Romoje įvyko Europos lietuvių kunigų rekolekcijos ir pasitarimai. Iš Vokietijos dalyvavo 13 kunigų. Rekolekcijoms vadovavo Tėv. P. BRAZYS MSC. Jos vyko lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijoje. Pasitarimai vyko kolegijos viloje, prie Tivoli. Juose dalyvavo viso 34 lietuviai kunigai. Pranešimus padarė kolegijos rektorius prel. dr. L. Tulaba, Vokietijos lietuvių Sielovados direktorius Tėv. A. Bernatonis, Prancūzijos lietuvių Misijos direktorius kun. J. Petrošius, Londono lietuvių klebonas kun. A. Kazlauskas ir Vasario 16 Gimnazijos direktorius kun. dr. L. Gronis.

Atskiram posėdžiui buvo susirinkę Italijos, Prancūzijos ir Vokietijos lietuvių bendruomenių pirmininkai - kunigai: V. Mincevičius, J. Petrošius ir Br. Liubinas. Buvo pasidalinta mintimis apie bendruomeninės veiklos patirtis ir svarstyta reikalas ir galimybės atgaivinti anksčiau vykusius Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkų suvažiavimus.

Krašto Valdybos pirmininkas kun. Br. Liubinas kovo 23 - 27 d.d.

kapeliono ir Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės pirmininko kun. J. Petrošiaus kviečiamas, lankėsi Paryžiuje ir ten vadovavo lietuvių katalikų priešvėlykinio susikaupimo valandoms. Ta proga atnaujino

ir užmezgė naujų kontaktų su Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės veikėjais.

ZAF (Zentralverband Auslaendischer Fluechtlinge in der Bundesrepublik Deutschland e.V.) posėdis Duesseldorfe

Duesseldorfe balandžio 21 d. 14 val. YMCA salėje šaukiamas užsieniečių pabėgėlių pasitarimas, kuriame dalyvauti pakviesti ir Darbo bei Socialiniams Reikalams Ministerijų atstovai. Dienotvarkė numatyta sekanti:

1. Atidarymas ir sveikinimai.
2. Pastarojo posėdžio protokolo skaitymas.
3. Prezidiumo pranešimai.
4. Informavimas apie praeitojo laikotarpio susirašinęjimą pabėgėlių reikalais.
5. Renčių klausimas.
6. Atlyginimų reikalas užsieniečiams pagal jau skelbtą sutarties pasirašymą iš 1960.X.5 su Vokietijos vyriausybe.
7. Butų klausimas.
8. Nordrhein-Westfalijos krašto atstovo rinkimas.
9. Paklausimai ir atsakymai.
10. Kiti reikalai.

Lietuvių Bendruomenę šiame posėdyje atstovaus p. Boehm - Krutulytė, NRW dabartinė atstovė, nes Krašto Valdybos pirmininkas skubiais bendruomeniniais reikalais tuo metu vyks į Muencheną ir Šveicariją.

BALFO ĮGALIOTINIO ĮSTAIGA MUENCHENE PRANEŠA

1961.III.24 Muenchene amerikiečių šalpos organizacijų, USEP, ICEM, JAV-INS ir Jungtinių Tautų Augštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams atstovai svarstė aktualius klausimus, kurių dauguma mums lietuviams ir kitiems pabaltiečiams yra įdomūs ir opūs, todėl jų svarbesnius čia paliesime.

1. Atvykęs iš Ženevos JTO Augštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams Įstaigos direktorius Mr. Thomas Jamieson trumpai palietė pasaulio pabėgėlių bėdas. Hong-Konge 6000 europiečių pabėgėlių laukia galimybės išvykti, Tunise ir Maroke 275.000 pabėgėlių iš Alžyro gyvena palapinėse ir yra maitinami Raudonojo Kryžiaus lygos ir JTO lėšomis, Graikijoje pabėgėliai jau išskelti iš stovyklų ir pastarosios uždarytos, Italijoje stovyklose gyvena 300, Jugoslavijoje 600, Austrijoje 3000 ir V. Vokietijoje daugiau 8000. Šiais metais Austrijos pabėgėliai bus apgyvendinti naujai pastatytuose butuose ir stovyklos bus panaikintos. Vokietijoje su JTO finansine parama šiais metais bus pastatyta 900 butų, į kuriuos iš stovyklų bus perkelta apie 4000 pabėgėlių, ateinančiais metais bus statoma tiek pat butų, tad, dar 4000 bus perkelti iš stovyklų ir 1963 m. stovyklos V. Vokietijoje bus galutinai panaikintos. Tačiau dar labai didelis skaičius pabėgėlių Vokietijoje gyvena privačiai ir jų gyvenamosios patalpos dažnai yra blogesnės, negu pabėgėlių oficialiose stovyklose. Lėšos esančios kuklios ir, kai jas skirstant reikia apsispręsti ar pirmiau gelbėti žmones nuo bado ir ligų, ar rūpintis geresne pastoge, reikia išgyventi sunkūs momentai.

Dir. Jamieson pranešimą papildė JTO Augšt. Kom. Vokiet. atstovas p. Terrillon, paliesdamas emigracijos, įkurdinimo, nukentėjusiems nuo nacių dėl tautybės atlyginimo ir kitus reikalus. Tuos klausimus lieté ir kiti pranešėjai, būtent ICEM ir USEP.

2. Emigracija

Pripažįstama, kad svetimšalių pabėgėlių problema yra tarptautinės reikšmės ir kad už jų likimą ne vien Vokietija atsakinga, nors ji ir yra tą atsakomybę prisiėmusi. Išeinant iš to, kai kurie kraštai sušvelnino imigracinius varžtus ir priima ne tik sveikus ir darbingus pabėgėlius, bet ir menkesnės sveikatos asmenis..

Šių metų pradžioje D. Britanija priėmė 370 menkos sveikatos pabėgėlių, N. Zelandija 69, Kanadą 205 sirgusius džiova, taipgi po kiek džiovininkų sutiko priimti Šveicarija ir Prancūzija. Svarbiausia mums lietuviams yra JAV dabartinė emigracinė programa pagal specialų įstatymą (Public Law 86-648). Iki šiol į JAV vykti yra užregistruota apie 1200 įvairių tautybių pabėgėlių. Gavo leidimus vykti 286, tiriama 500, ligonių 233 ir apie 60 sunkiai įkurdinamųjų. Šiuo įstatymu gali pasinaudoti ir menkesnės sveikatos asmenys ar sirgusieji džiova. Patartina mėginti ir tiems, kurie anksčiau dėl sveikatos buvo atmesti. (Prašome apie tai painformuoti visus apylinkės žmones. KV). Norintieji į JAV emigruoti tegul kreipiasi šiuo adresu: I. Rugienius, (13b) Muenchen 2, Augustenstr. 46/III.

Norintieji išvykti į kitas šalis, kaip Kanadą, Australiją, D. Britaniją, N. Zelandiją ir kitur, turėtų pranešti Balfui savo planus, nes dažnai atsitinka, jog atsiradus progai į kurį kraštą išvykti, yra duodamas labai trumpas terminas užsiregistruoti ir tada dažnai jau nėra laiko atsiklausti periferijų.

Buvo nurodyta, kad emigracinės galimybės nėra neribotos ir tarptautinių organizacijų teikiama emigracinė pagalba, kaip dokumentų paruošimas, kelionei apmokėti išlaidų parūpinimas ir t.t., greitai gali baigtis. Tat, yra svarbu, kad visi lietuviai būtų su padėtimi supažindinti ir galėtų apsispręsti.

3. Atlyginimas nukentėjusiems nuo nacių dėl tautybės

Kaip jau buvo skelbta, JTO Augštasis Komisaras ir Vokietijos Vyriausybė pasirašė sutartį, pagal kurią yra numatyta atlyginti nukentėjusiems nuo nacių dėl tautybės. Toji sutartis susideda iš dviejų dalių:

- 1.) Tiems, kuriems yra padaryta nuolatinė kūno ar sveikatos žala, atlygins Vokiečių Vyriausybė ir ji pati šią sutarties dalį įgyvendins per Bundesverwaltungsamt, Koeln.
- 2.) Tų, kurie negalės atlyginimo gauti iš vokiečių pagal nukentėjusiems atlyginti įstatymą (Bundesentschaedigungsgesetz), atlyginimo klausimą spręs JTO Komisaras.

Atlyginimo reikalu į Vokiečių Vyriausybę reikia kreiptis sekančiai:

Bundesverwaltungsamt

K o e l n

Rudolfparkplatz, Hochhaus

Prašymų formuliary dar nėra, tat, pareiškimai reikia rašyti ant paprasto popierio. Pareiškimams įteikti terminas 1962.XII.31. Iki to laiko visi terminai yra atviri, t.y. gali prašyti atlyginti ir tie, kurių anksčiau įteikti prašymai buvo atmesti, ar bylos dar neišspręstos, ar iki šiol niekur nesikreipė. Jei byla buvo užvesta, reikia pareiškimė nurodyti kokioj įstaigoj byla buvo ar yra srenždžiama.

JTO Augšt. Komisarui pareiškimų formuliary galima gauti Balfo, Muenchene čia augščiau paduotu p. Rugieniaus adresu, arba JTO Augšt. Kom. atstovybėse. Pareiškimams įteikti terminas 1961.XII.31 ir jie reikia siųsti:

Office of the United Nations
High Commissioner for Refugees
Palais des Nations,
Geneva - Switzerland

Patariama artimiausiu laiku pareiškimus įteikti abiem minėtom įstaigom, t.y. ir Bundesverwaltungsamt Koeln ir JTO Augštajam Komisarui Zenevoje.

4. Pabėgėlių rankų darbų paroda - mūgė

nutarta surengti š.m. rugsėjo mėnesį Muenchene. Parodos tikslas yra supažindinti ir suįdominti vokiečių ir amerikiečių publiką su pabėgėlių rankų darbo gaminiais - tautiniais mezginiais, juostomis (labiausiai skirtomis knygoms perskirti), medžio drožiniais, odos dirbiniais ir t.t., ir rasti tiems dirbiniams rinkų. Apie parodą - mūgę tikslesnių žinių bus suteikta vėliau. Šiuo pranešimu norima tik paskatinti lietuvius mūgei pasiruošti ir eksponatų pagaminti.

Balfo Centro Valdyba prašo atkreipti dėmesį į šiuos opius dalykus:

Amerikoje, spaudoje ir laiškuose, Balfo Centro Valdybos nariams nuolat kartojama, kad esą Balfo gėrybių V. Vokietijoje lietuviai negauna, o Balfas tik giriiasi, kad duoda. Balfo Centro Valdyba pageidauja, kad gavusieji karts nuo karto atsilieptų ar biuleteniuose ar Amerikos lietuvių spaudoj.

Nereikia aiškinti, kad rašomi į Ameriką laiškai, kuriuose visiškai paneigiama Balfo pagalba, jaudina Balfo rėmėjus ir aukotojus. Taipgi ne paslaptis, kad Balfo teikiama pagalba ne visiems yra užtektina, nes gerai žinoma, kad gyventi ilgus metus tik iš socialinės pašalpos, nors ir taupiausiam žmogui, yra labai sunku. Tad, nieko nepaprotu nėra, kad kai kas šaukiasi savo artimųjų ar draugų pagalbos, bet tik nuostabu, kad rašydami nutyli Balfo jiems teikiamą paramą. O būtų daug gražiau ir nebūtų prasilenkiama su tiesa, jei būtų pasisakyta, jog iš Balfo paramą gauna, bet jos nepakanka. Tą kiekvienas amerikietis suprastų ir prašytojas sau tuo tikrai nepakenktų, o priešingai - būtų jo tiesumas įvertintas. Nutylint ar neigiant Balfo paramą tik sau pakenkiama, nes prasideda tyrinėjimas. Balfas turi gavusiųjų sąrašus su jų parašais. Patikrinus, užklauskėjui Amerikoje pranešama, kad besiskundžiantysis iš Balfo tą ir tą yra gavęs ir tuo būdu paaikšėja, jog buvo rašyta prasilenkiant su tikrąja padėtim.

Balfo pagalbos nenutylėdami šelpiamieji nenusiskriaustų ir nekenktų Balfo organizacijai telkiant lėšas. Juo daugiau Balfas aukų surinks tuo efektingiau galės paremti V. Vokietijoje, Sibire, Lietuvoje ir kitur skurde atsidūrusius lietuvius.

Prie pastarojo Balfo Centro Valdybos kreipimosi PLB Vokietijos krašto Valdyba gali pridurti, kad Amerikos lietuvių įsteigtoji šalpos organizacija - Balfas nuo pat pokario pirmųjų dienų iki šiol yra išvaręs karitatyvinėje srityje tokią vagą, kad ateities Lietuvos istorija skirs jam tikrai garbingą vietą savo puslapiuose. Ir šia proga PLB Vokietijos Krašto Valdyba kartu su Vasario 16 Gimnazija širdingiausiai dėkoja už suteiktą ir teikiamą paramą tautiečiams Vokietijoje stovyklose, privačiai gyvenantiems ir Vasario 16 Gimnazijai. Ypač gimnazija be Balfo paramos būtų savo dešimtmečio tikrai

nesulaukusi. Ir šioje vietoje reiškiamo dar kartą nuoširdų lietuvišką ačiū Balfo Centro Valdybai ir jos pirmininkui Prof. J. Končiui ir prašome visus šelpiamuosius bei apylinkes pasiųsti padėkas Balfo centrui bei parašyti į JAV lietuviškąją spaudą. Bendruomenės prašymas būtų tik, kad Balfo Centras ieškotų kelių gauti riebalų ir mėsos bei sūrio, kurio Vokietijos lietuviai taip senai nebegauja.

IŠ APYLINKIŲ GYVENIMO

1961.II.20 Bielefelde įvyko seniūno rinkimai. Seniūnu tapo išrinktas Ignas Visakaitis ir pavaduotojais Bronius Paukštys ir Martynas Margys.

Bocholte apylinkės valdybos rinkimai įvyko 1961.III.5-išrinti ir pareigomis pasiskirstė sekančiai: p-kas Petras Rožė ir nariais Jonas Petraitis ir Vytautas Šimkevičius.

Stuttgarte šiomis dienomis tapo atgaivinta vargo mokykla. Jos vedėju sutiko būti Aleksandras Šukys, eilę metų buvęs Vasario 16 Gimnazijos ūkio vedėju.

Tikimės, kad ir kitos apsnūdusios vietovės atgaivins savo veiklą ir atkurs veikusias vargo mokyklas. Krašto Valdyba yra gavusi kiek lėšų vargo mokyklas paremti finansiniai ir ieškos kelių jas ir ateityje paremti.

Naujas "Svečio" numeris

Šiomis dienomis Vokietijoje vėl išėjo naujas Lietuvių Evangelikų Liuteronų Laikraščio numeris iš kurio paduodame keletą indomių žinių:

Mirė kunigas Dovydas Jurkaitis

II.2 mirė kun. D. Jurkaitis, eidamas 82 metus. Palaidotas vasario 5 d. Trebgast (Oberfranken) kapinėse. Iš jo kolegų iš tėviškės laikų tegalėjo dalyvauti laidotuvėse tik kun. M. Klumbys.

Velionis gimė 1879.IX.22 Naujuose Argeninkuose, Tilžės apskrityje. Jo tėvai buvo ūkininkai Mikas ir Anė Jurkaičiai. 1903 m. įstojo į Berlyno Misijos Seminariją, kurią 1909 ir baigė. Šalia to dar klatė įvairias paskaitas Berlyno universitete. Įšventintas su dar 6 kitais kandidatais misijos tarnybai 1909.VIII.22 buvo išsiųstas į Pietų Afriką. Atsidūrė Kapstate ir vėliau Kimberley, kur pramoko vietinių juodųjų kalbos ir susipažino su misijų darbu. Čia 1911 išlaikė antruosius teologijos egzaminus ir 1912.I.12 buvo ordinuotas į misionierius - kunigus. Jam buvo pavesta Adamshooper misijos stotis, vėliau Douglaso stotis, kurią jam teko atstatyti, o dar vėliau apleistoji sritis apie Kurumaną. Daug keliauta ir rūpintis juodųjų sielomis ir jų šventimu.

Prasidėjęs pirmajam pasauliniam karui, turėjo nutraukti darbą ir grįžti į tėviškę. Evangelikų Konsistorija paskyrė kunigo pareigoms Natkiškiuose, kartu aptarnavo ir Laugsargių parapiją. Grįžus Natkiškių kunigui Šiušeliui iš Sibiro, kun. Jurkaitis buvo paskirtas į Žukus. 1919 m. jis persikėlė į Jurbarką, kur aptarnavo Žvyrių ir Raseinių filijas. Jurbarko parapija jau nuo 1911 m. buvo buvusi be kunigo ir todėl buvo didelė palaima kun. Jurkaitis šioms parapijoms. 1925 m. Ž. Naumiesčio parapija išsirinko jį savo kunigu. Ir čia jo darbą lydėjo Dievo palaima. 1933 m. Klaipėdos Krašto Evan-

gelikų Konsistorija Jurkaitį pakvietė kunigo pareigoms į Priekulę, o 1934 m. jis buvo perkeltas į Vyžius, kur kunigavo iki antrojo pasaulinio karo. Teko ir jam bėgti į Vakarų. Ten tarnavo įvairiose parapijose. Po karo mes jį sutinkame lietuvių evangelikų tarpe. Nors jau prisijon išėjęs kunigas, tačiau meilė savo žmonėms neleisdžia jam likti namuose. Kun. Jurkaitis keliauja po įvairias stovyklas, kaimus ir miestus, ir tarnauja lietuviams Dievo žodžiu motinos kalboje. Nors metų našta ir smarkiai jį spaudė, tačiau jo Siuntėjas, Pjūtis Viešpats, duodavo jam vis naujų jėgų. Jo pageidavimas buvo net kelionėje, betarnaujant, iškeliauti į amžiną tėviškę. Paskutiniaisiais metais jau ir liga jį prisilgė, taip, kad nuo 1957 m. gegužės 1 d. nebegalėjo lietuviams tarnauti.

Daug kas mūsų prisimins kunigą Jurkaitį, kaip ypatingo būdo sielų rūpintoją. Su juo atsiskyrė iš mūsų tarpo vienas mūsų ištikimiausių Dievo žodžio skelbėjų.

Kairių bažnyčia sunaikinta

Kairių bažnyčia buvo daug kam žinoma. Važiuojant traukiniu nuo Priekulės link Klaipėdos, iš Mickų stoties matėsi jos baltas bokštas. Kuršių marių žvejams buvo jis vertingas atsekimo ženklas ir kelrodis. Ši bažnyčia buvo pastatyta 1909 m. Jos pirmu dvasiškiu buvo kun. Tautorus. Abu pasauliniu karu bažnyčia gerai pergyveno. Tačiau raudonosios armijos atžygiavimas buvo jos lemiamas likimas. Kareiviai atlaužė visus keturis įėjimus, sudaužė altorių, sakyklą, vargonus ir išlaužė visus stulpus ir balkius. Suolai ir kiti medžio įrenginiai buvo sukūrenti. Vienas gyventojas pavogė varpus, kad su laiku galėtų padaryti gerą biznį. Varpus pakasė, bet grobis jam nedavė ramybės, sąžinė graužė. Vėliau pats prisipažino, kad jis daug naktų nemiegojęs, kol atsiskyrė su neteisėtu turtu - keletą savaičių prieš savo mirtį varpus gražino Priekulės parapijos Tarybai, kuri buvusią parapijos salę buvo iširengusi kaip naują pamaldų vietą ir buvo pristatčiusi bokštą. Tad, ir šiandien Kairių varpai, nors ir kitoj vietoj, kviečia žmones į pamaldas. Kadangi Kairiai randasi draudžiamoj zonoj, kurioj raudonoji armija turi savo kariškas patybas, bažnyčia dažnai panaudojama artilerijai kaip taikyns. Bažnyčios griuvėsiai sunaudoti kariškiems pastatams.

Prisiminus Martyną Glažę

Šiais metais sueina 15 metų, kai po ilgos ligos 1946.IV.20 mirė veiklus Mažosios Lietuvos lietuvis Martynas Glažė. Iš gimtojo krašto ištremtas ir sirgdamas, M. Glažė ilgą laiką turėjo bastytis iš vieno Vokietijos krašto į kitą. Paskutinius savo gyvenimo mėnesius jis turėjo praleisti Schwandorfe, Ettmannsdorfo ligoninėje, kur mirė nuo širdies nusilpimo. Martynas Glažė, gimęs 1886.XI.20 Smeltėje ir augęs Kairių kaime, dirbo ilgus metus Klaipėdos apskrities valdyboje sekretoriumi. Nuo pat jaunystės dienų jis aktyviai darbavosi lietuvių tautiniame gyvenime. Prieš pirmąjį pasaulinį karą M. Glažė dirbo E. Jagomasto spaustuvėje Tilžėje ir buvo choristu Tilžės Giedotojų Draugijoj. Karui pasibaigus jis dirbo Klaipėdos Lithuanicos spaustuvėje ir buvo organizatoriumi Klaipėdos lietuvių iškylų į Juodkrantę ir Rambyną. 1923 m. kaip Klaipėdos sukilimo dalyvis buvo apdovanotas Vyriausio Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto ženklu. Po Klaipėdos krašto atvadavimo jis buvo ilgą laiką Lietuvių Karių Draugijos "Santara", o taip pat ir "Sandoros" Draugijos aktyviu nariu ir bendradarbiu įvairių lietuviškų laikraščių. Martynas Glažė redagavo "Santaros" leidžiamą žurnalą "Darželis", skirtą Maž. Lietuvos jaunimui. Jis buvo kilnaus būdo

žmogus. Kartą užklaustas savo vaikų, kuomi reiktų tapti gyvenime, jis atsakė: pirmiausia geru žmogumi. 1939 m. užėjus naciams M. Glazė buvo pašalintas iš tarnybos ir dėl savo lietuviško nusistatymo vėliau persekiojamas. Tretyje jis labai ilgėjosi savo mylimos Tėvynės ir troško ją dar kartą pamatyti. Deja, jo paskutinis pagaidavimas nebeišsipildė. Palaidotas Regensburge, Bavarijoje. Žmona su vaikais gyvena Los Angeles, Kalifornijoje, kur visa šeima gyvai dalyvauja lietuvių kultūriniam gyvenime. Du sūnūs yra baigę augsťuosius mokslus ir užima atsakingas vietas viešame gyvenime.

HEIMATSTIMME Nr. 4 iš balandžio mėnesio

Lietuviškos dainos kūrėjas su vokiška pavarde

1961.II.15 sukako 130 metų nuo lietuviškos dainos kūrėjo "Lietuviais esame mes gimę" Jurgio Sauerweino. Kaip žinia ši daina yra tapusi antruoju lietuvių Tautos Himnu.

Lietuvos vokiečių suvažiavimas Bochume.

1961.IV.30 ir V.1 Bochume įvyksta Lietuvos vokiečių 20-ties metų repatriacijai paminėti suvažiavimas. Jis įvyksta Iškilmių salėje, Castroper Strasse, am Kirmesplatz.

BALTISCHE BRIEFE Nr. 3 (149)

Pritrenkiantis dokumentas - laiškas iš vienos sovietų kolonijos

Pritrenkiantį laišką yra šiomis dienomis gavęs "Muenchner Merkur" Pietų Vokietijos laikraštis iš Estijos, kuriame labai lauzyta vokiečių kalba rašoma apie be skrupulų bolševikines machinacijas ir melą - Maskvoje įvykusi komunistų konferencija priima rezoliuciją kovoti prieš kolonialinę vergiją...

"Kaip ilgai dar privalo", rašoma, "suaugę ir normalūs žmonės klausyti tokį dangun šaukiantį melą? Kodėl nepriklausomybė Kongui, bet ne Estijai, Latvijai ir Lietuvai? Kodėl laisvi afrikiečiai Jungtinėse Tautose, bet nė vieno iš laisvojo Pabaltijo? Kada pradės laisvieji Vakarai kampaniją prieš bolševizmą Jungtinėse Tautose? Mes to lauziame su karštomis širdimis ir sukąstais dantimis!"

RAUDONASIS VORAS NEMIEGA

Bomba ukrainiečių spaustuvei Muenchene

Kaip "Mannheimer Morgen" iš 1961.IV.13 praneša, Muenchene į ukrainiečių spaustuvę buvo įmesta bomba. Žmonės nenukentėjo, bet medžiaginių nuostolių padaryta daug. Muencheno kriminalinės policijos tyrinėjimo daviniais bomba mesta politiniais motyvais.

Naujas bolševikinis pamfletas.

Pastaruoju laiku suaktyvėjo ir šioje srityje bolševikinė veikla paskleisdama pilną melo ir šmeižtų t.v. satyros lapelį, kurį labai gražiai pavadintų vokiečiai - Galgen Humor vardu.

Kaip matome bolševikinis raudonasis voras nemiega ir mezgia savo tinklą mūsų pašonėje. Jis, kaip gangrena yra prisišliejęs kiekvienoje laisvojo pasaulio kūno dalyje. Tačiau reikia tikėtis, kad ateis diena, kuomet atsiras geras chirurgas ir tą piktšąį išoperuos...

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Mokytojas Antanaitis pedagogų konferencijoje Frankfurte

Mokyt. Saliamonas Antanaitis dalyvavo visos Vakarų Vokietijos matematikos, fizikos, chemijos ir biologijos aukštesniųjų mokyklų mokytojų suvažiavime, kuris vyko Frankfurte/M. IV.3-8 dienomis. Paskaitos ir pranešimai vyko Frankfurto Universiteto rūmuose. Paskaitas skaitė Universiteto profesoriai ir šiaip žymesni pedagogai. Paskaitos lietuvių dėstomųjų dalykų lygį aukštesniojoje mokykloje. Dalyvavo apie 1000 mokytojų. Auditorijos buvo pilnos klausytojų. Buvo priėmimų ir bendrų pobūvių. Buvo išstatyta knygų ir mokslo priemonių paroda. Suvažiavimas buvo labai reikšmingas.

Australijos lietuviai svečiuose.

Kazys Šimkus, gyvenantis 159 Victoria Street, North, Geelong, Vic., Australijoje, šiomis dienomis pravažiuodamas, apsilankė ir Vasario 16 Gimnazijoje ir susipažino su čia esama padėtimi. Labai apgailėstavo, kad Australijos lietuviai taip mažai remia šį mūsų tautinį židinį. Pats paaukojo DM. 100 ir pažadėjo ir ateityje stengtis ieškoti būdų suaktyvinti gimnazijai paramą. Svečias vyksta Pietų Amerikon aplankyti savo giminių, kurių nėra jau 30 metų matęs.

Egzaminai

Prieš pat Velykas buvo baigti 1961/61 mokslo metai. Moksleiviams, ypač abiturientams buvo karštos dienos. Šiomet pirmą kartą įvyko raštu ir žodžiu kaikuriose klasėse keliamieji egzaminai. Ši naujenybė teikė moksleiviams susirūpinimo, bet drauge ir tam tikro įdomumo. Rezultatai kvotimų buvo visai patenkinami. Kovo 28 d. įvyko Gimnazijos salėje iškilmingas mokslo metų užbaigimo aktas, dalyvaujant visiems mokytojams ir moksleiviams. Direktorius trumpa prakalba nušvietė mokslo metų reikšmę ir patiekė šių metų išdavas, išvardindamas pirmuosius tris geriausius kiekvienos klasės mokinius, suminėdamas pavardes likusiųjų antriems metams, o taip pat ir pavardes tų, kurie dėl nepažangumo ar netvarkingumo yra iš Gimnazijos pašalinami. Iš 124 pradžioje mokslo metų buvusių moksleivių, pabaigoje buvo 116 (62 berniukai ir 52 mergaitės). Iš šių antriems metams liko 13, o 5 tapo dėl nepažangumo ir netvarkingumo pašalinti. Tokia vieša pirmą kartą duota Direktorius apyskaita padarė moksleiviams gilaus įspūdžio. Šiais metais Gimnazijoje dirbo 16 mokytojų, 11 etatinių ir 5 pagalbiniai; lietuvių mokytojų buvo 12, vokiečių - 3, anglas - 1, vyrų mokytojų - 13, moterų - 3; 3 - akademikai kandidatai, 7 - akademikai, 3 su specialiu mokslu (muzikos, meno mokyti.) ir 3 su viduriniu mokslu.

Iškilmingas brandos atestatų įteikimo aktas

Kovo mėn. 29 d. suruoštas iškilmingas brandos atestatų įteikimo aktas. Jį atidarė trumpu žodžiu Direktorius Prof. Dr. L. Gronis, kviesdamas vyr. mokyt. S. Antanaitį paskaityti Mokytojų Tarybos protokolo ištrauką, liečiančią abiturientus. Po to, Direktorius kiekvienam abiturientui įteikė brandos atestato dokumentą. Prieš priimdamas atestatą kiekvienas abiturientas pasirašė pasižadėjimo raštą - visados būti veikliu ir uoliu lietuviu ir neužmiršti Vasario 16-sios Gimnazijos. Sveikinimo bei linkėjimų kalbas abiturientams pasakė Direktorius, klasės auklėtojas vyr. mokyt. S. Antanaitis, Švietimo Komisijos Pirmininkas Tėvas A. Bernatonis, PLB Vokietijos Kraš-

to Valdybos Pirmininkas kun. Br. Liubinas ir mokyt. Fr. Skėrys, senj. A. Kelerio ir savo vardu. Abiturientų vardu padėkos žodį tarė H. Dičpetris. Iš 7 kandidatų, brandos atestatus gavo 5. Tai labai geras rezultatas, palyginus su vokiečių privačių gimnazijų kandidatais, kurių tik pusė Heidelberge išlaikė brandos atestato kvotimus.

Mūsų laimingieji abiturientai yra šie: G. Bauras, H. Dičpetris (iš Anglijos), J. Kokštas (atvykęs neseniai iš Lietuvos), Z. Počiulis, R. Sakalauskaitė. Visi jie yra pasiryžę tęsti mokslą universitete, nors daugumai jų trūksta lėšų. Du jų - Bauras ir Počiulis per Velykų atostogų laikotarpį dirba prie plento darbo, kad tuo būdu kiek nors užsidirbti mokslo pradžiai.

Kitos žinios apie Gimnaziją

Dalis moksleivių pasitraukė ryšium su emigracija ar pasirinkus kokią nors profesiją. Tačiau džiugu, kad netrūksta ir naujai įstojusių. Iki šio jau priimta 17 naujų, o kiek vėliau tikimasi dar daugiau sulaukti.